

جزوه مصاحبه گزینش

ارسال شده توسط کاربر ای - استخدام

أصول دین: ۱.توحید ۲.معاد ۳.نبوت ۴.عدل ۵.امامت

توحید: به معنای یگانگی خداوند متعال است.

نبوت: به معنای پیامبری محمد بن عبدالله و دیگر پیامبران الهی است.

معاد: به معنای آن است که روزی همه مکلفان برای بازخواست و حساب در پیشگاه الهی گرد هم می‌آیند و هر کس به پاداش و کیفر خویش می‌رسد. در واقع این روز همان قیامت است.

عدل: به معنای آن است که افعال خداوند متعال از سر دادگری و شایستگی است و به هیچ کس ستم نمی‌کند و هر چیزی را در جای خویش نگه می‌دارد و با هر موجودی، چنانکه شایسته است رفتار می‌کند.

امامت: بدین معنا که پس از پیامبر اسلام امامان منصب خلافت و امامت را بر عهده دارند و آنان منصوب خداوند هستند.

فروع دین : ۱.نماز ۲.روزه ۳.خمس ۴.زکات ۵.حج ۶.جهاد ۷.امر به معروف ۸.نهی از منکر ۹.تولی ۱۰.تبری

نماز:

چرا باید نماز بخوانیم؟: ذکر خدا، آرامش، دوری از فحشا و منکر، ستون دین، ملاک پذیرش اعمال، شکننده خودبینی و کبر

نمازهای واجب شش است: ۱. نمازهای روزانه ۲. نماز آیات ۳. نماز طواف واجب خانه کعبه ۵. نماز قضای پدر که بر پسر بزرگ‌تر - بنا بر احتیاط واجب - است ۶. نمازی که به واسطه اجاره و نذر و قسم و عهد واجب می‌شود ۷. نماز جمعه از نمازهای روزانه است.

کارهای واجب که نماز از آنها تشکیل شده یا زده چیز است: ۱. نیت ۲. تکبیره الاحرام ۳. قیام ۴. قرائت ۵. رکوع ۶. سجده ۷. ذکر ۸. تشهید ۹. سلام ۱۰. ترتیب ۱۱. موالات

توجه: بعضی از واجبات نماز «رکن» است یعنی اگر در نماز به جا آورده نشود یا بیش از مقدار واجب آورده شود، حتی اگر از روی سهو و فراموشی هم باشد، نماز باطل می‌شود، ولی واجبات غیر رکنی اگر عمدًاً کم و زیاد شود نماز باطل می‌شود، اما اگر سهوًا باشد نماز صحیح است، مانند قرائت.

ارکان نماز: ۱. نیت ۲. تکبیره الاحرام ۳. قیام ۴. رکوع ۵. سجود
غیر ارکان نماز: ۱. قرائت ۲. ذکر ۳. تشهید ۴. سلام ۵. ترتیب ۶. موالات

معنی نماز:

الله اکبر: خداوند بزرگترین و بلند مرتبه ترین است

ترجمه سوره حمد:

بسم الله الرحمن الرحيم: به نام خداوند بخشنده بخشایشگر.

الحمد لله رب العالمين: ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

الرحمن الرحيم: بخشنده و بخشایشگر است.

مالك يوم الدين: خداوندی که صاحب روز جزا است.

ایاک نعبد و ایاک نستعين: (پروردگار) تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوییم.

اهدنا الصراط المستقیم: ما را به راه راست هدایت فرما!

صراط الذين انعمت عليهم: راه کسانی که آنان را مشمول نعمت خود ساختی.

غير المغضوب عليهم ولا الضالين: نه راه کسانی که بر آنان غضب کردی و نه گمراهان!

ترجمه سوره اخلاص(توحد):

بسم الله الرحمن الرحيم: به نام خداوند بخشنده بخشایشگر.

قل هو الله احد: بگو اوست خدای یکتا.

الله الصمد: خدا بی نیاز است و همه به او نیازمند.

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ : نَهْ كَسَى فَرْزَنْدَ اوْسَتْ وَ نَهْ اوْ فَرْزَنْدَ كَسَى اَسْتْ.
وَلَمْ يَكُنْ لَهْ كَفْوَاً اَحَدْ: وَ بَرَاي اوْ هَيْجَ گَاهَ شَبَيهَ وَ مَانَندَيَ نَبُودَهَ اَسْتْ.

ترجمه ذکر رکوع:

سَبْحَانَ رَبِّ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ: پَاكَ وَ مَنْزَهٌ اَسْتَ پَرَورِدَگَارِ بَزَرَگٌ مَنْ وَ اوْ رَا سِپَاسَ مَى گَوِيمْ.

ترجمه ذکر سجود:

سَبْحَانَ رَبِّ الْاَعْلَى وَ بِحَمْدِهِ: پَاكَ وَ مَنْزَهٌ اَسْتَ خَداُونَدَ بَلَندَ مَقَامٌ مَنْ وَ اوْ رَا سِپَاسَ مَى گَوِيمْ.

ترجمه قنوت:

رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَ قَنَا عِذَابَ النَّارِ:

خَداُونَدَا در دُنْيَا وَ در سَرَایِ دِیْگَرِ به ما نِیکَیِ مَرْحَمَتَ فَرَمَا وَ ما رَا اَز عِذَابَ دُوزَخَ نَگَهَ دَار!

ترجمه قنوت:

رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَ قَنَا عِذَابَ النَّارِ:

خَداُونَدَا در دُنْيَا وَ در سَرَایِ دِیْگَرِ به ما نِیکَیِ مَرْحَمَتَ فَرَمَا وَ ما رَا اَز عِذَابَ دُوزَخَ نَگَهَ دَار!

ترجمه تشهید:

اَشْهَدُ انَّ لَا إِلَهَ اَلاَ اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ: گَواهِي مَى دَهْمَ هَيْجَ كَسَ شَايِسَتَهَ پَرَسِتَشَ جَزَ خَداُونَدَ نِيَسَتَ يَيْكَانَهَ اَسْتَ وَ شَرِيكَ نَدارَد.

وَ اَشْهَدُ انَّ مُحَمَّداً عَبْدَهُ وَ رَسُولَهُ: وَ گَواهِي مَى دَهْمَ مُحَمَّدَ بَنَدهُ وَ فَرَسِتَادَهَ اوْسَتْ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ: خَداُونَدَا! دَرُودَ بَفْرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ (ص) وَ اَهْلَ بَيْتِ اوْ.

ترجمه تسبیحات:

سَبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ اَلاَ اللَّهُ وَ اللَّهُ اَكْبَرْ:

پاک و منزه است خداوند و حمد و ستایش مخصوص اوست و معیودی جز او نیست و خداوند بزرگتر از آن است که به وصف آید.

ترجمه سلام:

السلام عليك ايها النبي و رحمة الله و برکاته: سلام بر تو اي پیغمبر و رحمت خدا و برکات او بر تو باد.
السلام علينا و على عباد الله الصالحين: سلام بر ما وبر تمام بندگان صالح خدا.
السلام عليكم و رحمة الله و برکاته: سلام بر شما اي جمعیت نمازگزاران و رحمت و برکات او بر شما باد.

نماز های مستحب

نمازهای روزانه که پیش از نمازهای واجب یا پس از آنها انجام می شود.
می شوند؛ مانند نماز شب

نمازهایی که به نام چهارده معصوم وارد شده و ادائی آنها توصیه شده است.
پیامبر و یاران ائمه وارد شده است؛ مانند نماز جعفر طیار

نمازهایی که برای زمانی خاص تشریع شده است؛ مانند نماز اول ماه.
شده است؛ مانند نماز در مسجد جمکران.

نمازهایی که برای حل مشکلات روحی و مادی و برآورده شدن حاجت‌ها وضع شده‌اند؛ مانند نماز برای زیاد شدن رزق

نمازهای مستحب مشهور: برخی نمازهای مستحب در میان مسلمانان بیشتر مشهور شده است. برخی از این نمازهای مستحب عبارتند از:

۱. نماز جعفر طیار، برای آمرزش گناهان و برآورده شدن حاجت‌ها موثر دانسته شده و با سندهای فراوان از شیعه و اهل سنت نقل شده و برخی آن را متواتر دانسته‌اند

۲. نماز لیلۀ الدفن، در شب بعد از دفن میت خوانده می‌شود

۳. نماز شب، یکی از معروف‌ترین نمازهای مستحب است و انجام آن بسیار توصیه شده است

نماز مسافر

زمانی که انسان ۸ فرسخ یعنی ۴۴ کیلومتر از شهر خود دور شد نماز وی شکسته می‌شود. یعنی تنها نمازهای رکعتی (نماز ظهر، عصر و عشا) دو رکعتی خوانده می‌شود مانند نماز صبح. این به طور کلی بود. اما کلا ۸ شرط برای شکسته خواندن نماز می‌باشد که از این قرار است:

۱. آنکه سفر او کمتر از هشت فرسخ شرعی نباشد (رفت و برگشت)

۲. آن که از اول مسافت قصد هشت فرسخ را داشته باش

۳. آن که در بین راه از قصد خود برنگردد

۴. آن که نخواهد پیش از رسیدن به هشت فرسخ از وطن خود بگذرد، یا ده روز یا بیشتر در جایی بماند

۵. آن که از صحرانشینی‌ای بیاند که در بیابانها گردش

می‌کنند و هر جا آب و خوراک برای خود و حشم‌شان پیدا کنند می‌مانند و بعد از چندی به جای دیگر می‌روند.

۶. آن که حد ترחש برسد یعنی از وطنش یا جایی که قصد کرده

۷. آن که شغل او مسافت نباشد

۸. آن که در آن جا بماند، به قدری دور شود که دیوار شهر را نبیند و صدای اذان آن را نشود.

شیوه خواندن نماز شب

این نماز از یازده رکعت تشکیل شده است که به ترتیب زیر به سه بخش تقسیم شده و خوانده می‌شود:

۱. هشت رکعت نماز که به صورت چهار نماز دو رکعتی - مانند نماز صبح - می‌باشد و نافله شب خوانده می‌شود. و به دلخواه می‌تواند به جای «قل هوالله» یکی از سوره‌های کوتاه را خواند که ثوابش بیشتر است.

۲. بعد، دو رکعت آن به نیت نماز شفع خوانده می شود. به این صورت که در رکعت اول بعد از «حمد» به جای قل هو الله ، سوره قل أَعُوذ بِرَبِّ النَّاسِ و در رکعت دوم بعد از حمد سوره قل اَعُوذ بِرَبِّ الْفَلَقِ خوانده شود و بعد قنوت، رکوع، دو سجده و در پایان سلام و نماز تمام می شود.

۳. نماز یک رکعتی که نامش نافله وتر است. می توان بعد از سوره حَمْدٍ، یک مرتبه سوره توحید خوانده و یا این که سه مرتبه سوره توحید و یک مرتبه سوره ناس و یک مرتبه سوره فلق خوانده شود.

هرچه قدر قنوت نافله وتر طولانی تر خوانده شود، بهتر است. به هنگام قنوت، ابتدا هفت مرتبه خوانده شود: «هذا مقامُ العاذِيْكَ مِنَ النَّارِ». و بعد، هفتاد مرتبه گفته شود: «اَسْتغْفِرُ اللَّهَ رَبِّيْ وَ اَتُوبُ إِلَيْهِ» و توصیه شده که برای چهل نفر از مؤمنین دعا و استغفار شود. نحوه دعا به این شکل است: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفَلانَ...» به جای «فلان» نام مؤمن مورد نظر برده شود و یا به صورت فارسی گفته شود. مثلاً بگوید: «خداوندا بیامُرْ ز پدرم را...» و سپس سیصد مرتبه بگوید: «العفو.» مستحب است برای شمارش تعداد ذکرها از دست راست استفاده شود. و دست چپ خود را به حالت قنوت بالا ببرد.

در پایان قنوت بگوید: «رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ ارْحَمْنِي وَ تُبْ عَلَى اِنْكَ اَنْتَ التَّوَابُ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ» و سپس به رکوع رفته و دو سجده و بعد سلام دهد و نماز را تمام کند. در پایان نماز نیز تسبیحات اربعه خوانده شود.

شیوه خواندن نماز میت

نماز میت پنج تکبیر دارد و اگر نمازگزار پنج تکبیر به این ترتیب بگوید کافی است: بعد از نیت و گفتن تکبیر اول بگوید:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

بعد از تکبیر دوم بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

و بعد از تکبیر سوم بگوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

و بعد از تکبیر چهارم، اگر میت مرد است بگوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِهَا الْمَيِّتِ

و اگر زن است بگوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِهِذِهِ الْمَيِّتِ

و بعد تکبیر پنجم را بگوید و بهتر است بعد از تکبیر اول بگوید:

أَسْهَدْ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَسْهَدْ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَرْسَلَهُ بِالْحَقِّ بَشِيرًاً وَتَذِيرًاً بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ

و بعد از تکبیر دوم بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدَ كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ
وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَصَلِّ عَلَى جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالشَّهَدَاءِ وَالصَّدِيقِينَ وَجَمِيعِ
عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

و بعد از تکبیر سوم بگوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ تَابِعَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ إِنَّكَ مُجِيبُ
الدَّعَوَاتِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و بعد از تکبیر چهارم اگر میت مرد است، بگوید:

اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أَمْتِكَ نَزَلَ بِكَ وَأَنْتَ خَيْرُ مَنْزُولٍ بِهِ اللَّهُمَّ إِنَّا لَا نَعْلَمُ مِنْهُ إِلَّا خَيْرًا وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا
اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ فِي إِحْسَانِهِ وَإِنْ كَانَ مُسِيءًا فَتَحَاوِزْ عَنْهُ وَاغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ عِنْدَكَ فِي أَعْلَى عِلَّيْنَ وَاخْلُفْ
عَلَى أَهْلِهِ فِي الْغَابِرِينَ وَارْحَمْهُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

و بعد تکبیر پنجم را بگوید. ولی اگر میت زن است بعد از تکبیر چهارم بگوید:

اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَهُ أَمْتُكَ وَإِنَّكَ عَبْدِكَ وَإِنَّكَ أَمْتَكَ نَزَّلْتَ بِكَ وَأَنْتَ حَيْرٌ مَنْزُولٌ بِهِ اللَّهُمَّ إِنَّا لَا نَعْلَمُ مِنْهَا إِلَّا خَيْرًا وَأَنْتَ أَعْلَمُ
بِهَا مِنَّا، اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ مُحْسِنَةً فَزِدْ فِي إِحْسَانِهَا وَإِنْ كَانَتْ مُسِيءَةً فَتَجَوَّزْ عَنْهَا وَاغْفِرْ لَهَا اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا عِنْدَكَ فِي أَعْلَى
عِلَّيْنَ وَأَخْلُفْ غَلَى أَهْلِهَا فِي الْعَابِرِينَ وَارْحُمْهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

نمایز ایات

نمایز آیات دو رکعت است و در هر رکعت پنج رکوع دارد ، که به دو روش خوانده می شود:

صورت اول: بعد از نیت و تکبیره الاحرام، حمد و سوره خوانده شود و به رکوع برود، سپس سر از رکوع برداشته و دوباره حمد و سوره را بخواند و به رکوع رود و باز سر از رکوع بردارد و حمد و سوره بخواند و به رکوع رود و سپس سر از رکوع بردارد و همین طور ادامه دهد تا یک رکعت پنج رکوعی که قبل از هر رکوعی حمد و سوره خوانده است انجام دهد، سپس به سجده رفته و دو سجده نماید و بعد برای رکعت دوم قیام کند و مانند رکعت اول انجام دهد و دو سجده را بجا آورد و بعد از آن تشهید بخواند و سلام دهد.

صورت دوم: بعد از نیت و تکبیره الاحرام، حمد و یک آیه (البته احتساب بسم الله به عنوان یک آیه خلاف احتیاط است) از سوره‌ای را قرائت کرده و رکوع کند، سپس سر از رکوع بردارد و آیه دیگری از آن سوره را بخواند و به رکوع رود، و بعد سر از رکوع برداشته و آیه دیگری از همان سوره را قرائت نماید و همین طور تا رکوع پنجم ادامه دهد تا سوره‌ای که پیش از هر رکوع، یک آیه از آن را قرائت کرده، قبل از رکوع آخر تمام شود. سپس رکوع پنجم را بجا آورد و به سجده رود، و پس از اتمام دو سجده، برای رکعت دوم قیام نماید و حمد و آیه‌ای از یک سوره را بخواند و به رکوع برود و همین طور مانند رکعت اول ادامه دهد تا تشهید بخواند و سلام دهد و چنانچه بخواهد برای هر رکوعی به یک آیه از سوره‌ای اکتفا کند، نباید سوره حمد را بیش از یک مرتبه در اول آن رکعت بخواند.

اکنون به عنوان نمونه، نماز آیات را به شکل کوتاه آن با تقسیم سوره "قدر" بیان می کنیم:

پس از نیت ، با گفتن "الله اکبر" نماز را شروع می کنیم.

سوره حمد را بخوانید و حالا پس از بسم الله الرحمن الرحيم ، آیه اول سوره قدر را بخوانید

به رکوع بروید

برخیزید و آیه دوم سوره قدر را بخوانید (بسم الله الرحمن الرحيم نمی خواهد فقط آیه بعدی سوره قدر) به رکوع بروید

برخیزید و آیه سوم سوره قدر را بخوانید ؛ به رکوع بروید

برخیزید و آیه چهارم سوره قدر را بخوانید ؛ به رکوع بروید

برخیزید و آیه پنجم سوره قدر را بخوانید ؛ به رکوع بروید

به سجده بروید(دو بار سجده مثل نماز عادی)

ركعت دوم را مانند ركعت اول بخوانید ، فقط در ركعت دوم می توانيد قنوت را هم بخوانيد

سپس رکوع پنجم را بعد از قنوت بجا آورده، سر از رکوع برداشته و به سجده می روید.

با تشهید و سلام ، نماز را به اتمام می رسانید.

ضمناً این نماز را می توان به جماعت خواند ، چرا که جز نمازهای واجب می باشد.

نماز وحشت

نماز ليله الدفن (نماز وحشت)

مستحب است در شب اول قبر، دو رکعت نماز و حشت برای میت بخوانند، به این ترتیب که در رکعت اول بعد از حمد، یک مرتبه «آیه الکری» و در رکعت دوم بعد از حمد، ده مرتبه سوره «آن ازلناه» و بعد از سلام نماز بگوید: **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَابْعَثْ ثَوَابَهُمَا إِلَى قَبْرِ فُلان**

نماز جمعه

نمازی است که مسلمانان هر جمعه، اول ظهر و به جای نماز ظهر برگزار می‌کنند. این نماز باید حتماً به صورت جماعت خوانده شود و به تنها یی نمی‌توان آن را خواند. نماز جمعه در نزد بسیاری از شیعیان واجب تخيیری است و حضور در آن در زمان غیبت امام واجب نیست و معنای آن این است که مکلف در ادای فریضه واجب ظهر جمعه بین خواندن نماز جمعه یا نماز ظهر مخیر است.^[۱] ولی در نزد اهل سنت واجب عینی است و باید حتماً در آن شرکت کنند.

نماز جمعه دو رکعت است و دو قنوت مستحبی دارد، یکی در رکعت اول، قبل از رکوع و دیگری در رکعت دوم، پس از رکوع. خواندن دو خطبه، توسط امام جمعه، قبل از نماز، واجب است. ترتیب اعمال در نماز جمعه بدین شرح است: تکبیر الاحرام، حمد و سوره، قنوت، رکوع، دو سجده، حمد و سوره، رکوع، قنوت، دو سجده، تشهد و سلام.

نماز عید فطر

نماز عید فطر دو رکعت است، در رکعت اول بعد از خواندن حمد و سوره باید پنج تکبیر بگوید و بعد از هر تکبیر یک قنوت بخواند و بعد از قنوت پنجم تکبیر دیگری بگوید و به رکوع رود، بعد دو سجده به جا آورد و برخیزد و در رکعت دوم چهار تکبیر بگوید و بعد از هر تکبیر قنوت بخواند و تکبیر پنجم را بگوید و به رکوع رود و بعد از رکوع دو سجده به جا آورد و تشهد بخواند و سلام گوید.

در قنوت این نماز هر دعایی کافی است، ولی مناسب است این دعا را به قصد ثواب بخواند:

«اللَّهُمَّ أَهْلَ الْكُبْرِيَاءِ وَالْعَظِيمَةِ وَأَهْلَ الْجُودِ وَالْجَبَرُوتِ وَأَهْلَ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ وَأَهْلَ التَّقْوَى وَالْمَعْفِرَةِ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الْيَوْمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ لِلْمُسْلِمِينَ عِيداً وَلِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ذُخْرَا وَشَرَفاً وَكَرَاماً وَمَزِيداً أَنْ تُصَلِّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَ

آلِ محمد وَ أَنْ تُدْخِلَنِي فِي كُلِّ خَيْرٍ أَدْخَلْتَهُنِي مُحَمَّدًا وَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُخْرِجَنِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّدًا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا سَأَلَكَ بِهِ عِبَادُكَ الصَّالِحُونَ وَ أَعُوذُ بِكَ مِمَّا إسْتَعَاذَ مِنْهُ عِبَادُكَ
المُخْلَصُونَ

نماز احتیاط

موارد خواندن نماز احتیاط و نحوه خواندن آن و اینکه باید بلند خوانده شود یا آهسته و چه جملاتی را خواستم بدانم
مواردی که نماز احتیاط واجب می‌شود

عبارتند از:

- الف) شک بین ۳ و ۲
- ب) شک بین دو و چهار
- پ) شک بین سه و چهار
- ت) شک بین سه و پنج
- ث) شک بین چهار و پنج در حال قیام
- ج) شک بین سه و چهار و پنج
- چ) شک بین سه و پنج

ح) اگر بعد از نماز بداند که در بین نماز حال تردیدی داشته که مثلاً دو رکعت خوانده یا سه رکعت و بنا را بر سه گذاشته ولی نداند که گمانش به

خواندن سه رکعت بوده یا هر دو طرف در نظر او مساوی بوده به احتیاط واجب باید نماز احتیاط را بخواند.

در مواردی که نماز احتیاط واجب می‌شود، باید بعد از سلام نماز بدون آن که صورت نماز را به هم بزند یا مبطلى از مبطلات نماز را انجام دهد برخیزد بدون اذان و اقامه تکبیر بگوید و نماز احتیاط را بخواند. طریقه آن مانند سایر نمازها می‌باشد.

فرق نماز احتیاط با سایر نمازها این است که

- ۱- نیت نماز احتیاط نباید به زبان بیاید.

- ۲ سوره و قنوت ندارد.

- ۳ حمد را به احتیاط واجب آهسته بخواند.

اگر یک رکعت نماز احتیاط واجب باشد پس از سجده‌ها، تشهید می‌خواند و سلام می‌دهد و اگر دو رکعت واجب شده باشد نباید در رکعت اول تشهید و سلام بخواند بلکه باید یک رکعت دیگر هم (بدون تکبیره الاحرام) بخواند و در پایان رکعت دوم تشهید خوانده و سلام می‌دهد.

و لذا اینگونه خوانده می‌شود:

کسی که نماز احتیاط بر او واجب است، بعد از سلام نماز باید فوراً نیت نماز احتیاط کند و تکبیر بگوید و حمد را بخواند و به رکوع رود و دو سجده نماید. پس اگر یک رکعت نماز احتیاط بر او واجب است، بعد از دو سجده تشهید بخواند و سلام دهد، و اگر دو رکعت نماز احتیاط بر او واجب است، بعد از دو سجده یک رکعت دیگر مثل رکعت اول بجا آورد و بعد از تشهید سلام دهد

روزه

روزه از آداب مذهبی است که برای معتقدین به عنوان وسیله‌ای برای تقرب به خداوند، آمادگی برای مراسم مذهبی، پالایش بدن در راستای درک امور معنوی، کفاره تخطی از مقررات مذهبی، و عزاداری برای انسان‌های درگذشته کاربرد دارد.

روزه در چندین آیه از قرآن ذکر شده است. دستور روزه گرفتن در ماه رمضان و بسیاری از احکام مربوط به آن در سوره بقره آیات ۱۸۵-۱۸۷ و آیه ۱۸۷ آمده است.

مطلبات روزه نه چیز است:

خوردن و آشامیدن (در آنچه غیر از راه حلق باشد مثل تزریق، محل اختلاف است)

آمیزش در قبل و بنا بر قول مشهور در دبر

دروغ بستن بر خدا، رسول خدا و امامان بنا بر قول منسوب به مشهور. به تصريح برخی حضرت فاطمه و دیگر پیامبران و جانشینان ايشان نيز در حکم يادشه ملحق به آنانند.

رساندن غبار غلظ به حلق به قول مشهور (و بنا بر نظر برخی رساندن غبار غیر غلظ به حلق نيز موجب بطلان روزه است، مگر آنكه اجتناب از آن دشوار باشد)

باقي ماندن بر جنبات، حيض و نفاس تا اذان صبح

استمناء

اماله با مایعات به قول گروهی

استفراغ کردن از روی عمد

فروبردن سر در آب به قول برخی (فروبردن سر در آب؛ بنا بر قول مشهور بر روزه‌دار حرام است؛ لیکن در بطلان روزه به آن اختلاف است

روزه‌های واجب

روزه‌های واجب عبارت است از :

۱. روزه ماه رمضان؛ در هر سال واجب است همه افراد مکلف، ماه مبارک را به شرحی که در کتاب‌های فقهی بیان شده، روزه بگیرند .

۲. روزه کفاره؛ در مواردی، برای انسان واجب می‌شود که به عنوان کفاره، به مدت دو ماه و یا کمتر، روزه بگیرد؛ مانند کفاره قتل، کفاره ابطال روزه ماه رمضان و کفاره نذر .

۳. روزه قضا؛ روزه‌هایی را که به دلیل مسافرت یا بیماری و یا مانند آن در ماه رمضان ترک شده باید قضا کرد .

۴. روزه بدل از قربانی؛ اگر حاجی در منا بر قربانی قدرت نداشته باشد، باید ده روز (سه روز در سفر حج و هفت روز پس از مراجعت از آن) روزه بگیرد .

۵. روزه روز سوم اعتکاف؛

۶. قضای روزه پدر که بر پسر بزرگ‌تر واجب است؛

۷. روزه نذر و امثال آن

روزه های مستحب

به جز روزهای عید قربان و عید فطر که روزه گرفتن حرام و عاشورا که روزه گرفتن مکروه و ماه مبارک رمضان که روزه گرفتن واجب است، در تمام روزهای سال، روزه گرفتن مستحب است. ولی استحباب بعضی از روزها و ایام سال بیشتر تأکید شده است مانند:

الف- تمام روزهای ماه رب و ماه شعبان

ب- روزهای پنجشنبه اول و آخر هر ماه.

ج- روزهای ۲۹ ذی القعده و اول تا نهم ذی الحجه و ۱۸ ذی الحجه و اول و سوم محرم

د- روز مبعث پیامبر اکرم(ص) (۲۷ ربیع الاول) روز میلاد پیامبر اکرم(ص) (۱۷ ربیع الاول) روز ۲۵ ذی القعده (دحو الارض) روز ۲۴ ذی الحجه (روز مباھله) تمام روزهای پنجشنبه و جمعه های سال و روزهای ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ هر ماه (ایام البیض)

ایام حرام برای روزه گرفتن

دو روز از سال روزه اش حرام است: عید فطر (اول ماه شوال) و عید قربان (دهم ماه ذی الحجه). روزی که انسان شک دارد که آخر ماه شعبان است یا اول ماه رمضان اگر می خواهد روزه بگیرد باید به قصد آخر شعبان باشد و اگر به نیت اول ماه رمضان روزه بگیرد حرام و باطل است

روزه های مکروه

- مکروه (عاشورا- میهمان بدون اجازه میزبان) -

روزه مسافر

احکام روزه مسافر

«۱۳۷» مسافر نمی‌تواند در سفر روزه بگیرد، مگر اینکه روزه گرفتن در سفر را نذر کرده باشد، که در این صورت روزه گرفتن صحیح است، و بنا بر احتیاط واجب روزه مستحبی را در سفر به نیت رجاء باید گرفت، مگر در مدینه مشرفه که بنا بر روایت، مسافر می‌تواند برای برآورده شدن حاجت سه روزه بگیرد.

«۱۳۸» مسافری که نماز چهار رکعتی او شکسته است، نمی‌تواند در سفر روزه بگیرد، ولی مسافری که نماز او تمام، یعنی چهار رکعتی است، باید در حال سفر هم روزه‌اش را بگیرد، و تفصیل مسائل در نماز مسافر گذشت.

«۱۳۹» اگر مسافر قبل از ظهر به سفر رود روزه‌اش باطل می‌شود، چه از شب نیت مسافرت داشته باشد یا نه، ولی احتیاط مستحب این است که اگر از شب قبل قبیل تصمیم مسافرت نداشته، مسافرت نکند.

«۱۴۰» اگر مسافر بعد از ظهر از مسافرت برگردد و ظهر آن روز در جایی که نماز تمام است نباشد، روزه آن روز باطل است، ولی اگر قبل از ظهر برگردد، در صورتی که افطار نکرده باشد، روزه آن روز بر او واجب می‌شود، بنابراین باید نیت روزه بکند و روزه‌اش هم صحیح است.

«۱۴۱» اگر فراموش کند که مسافر است، یا فراموش کند که روزه مسافر باطل است و در سفر روزه بگیرد، روزه‌اش باطل است.

«۱۴۲» اگر مسافر نداند که روزه در سفر صحیح نیست و روزه بگیرد روزه‌اش صحیح است.

خمس

قرآن در سوره انفال آیه ۴۱ می‌گوید

و بدانید که هر چیزی را به غنیمت گرفتید یک پنجم آن برای خدا و پیامبر و برای خویشاوندان [او] و یتیمان و بینوایان و در راهماندگان است...

خمس در هفت چیز است:

اول: آن چیزی است که در جنگ کفار گرفته می‌شود، منقول باشد یا غیر منقول.

دوم: معادن است و مستند آن اخبار مستفیظه می‌باشد مثل صحیفه حلبي.

سوم: گنج که به عنوان مال ذخیره و در زمین معروف است و اجماع کافه علماء بر وجوب خمس است.

چهارم: هرچه با غواصی از دریا خارج شود، مثل جواهر و دُر، اگر قیمتیش یک دینار به بالا باشد.

پنجم: آن چه از هزینه سالانه شخص و نفقة خوارانش سرافتد.

ششم: هرگاه کافر ذمی، زمینی را از مسلمانی بخرد، خمس آنرا باید بدهد.

هفتم: هر گاه حلال با حرام مختلط شده باشد و قابل تمیز نباشد خمس بر آن واجب است.

مصارف خمس

طبق اعتقاد بسیاری از فقهای شیعه، خمس به دو سهم تقسیم می‌شود که یکی سهم سادات فقیر، یتیم و در راه درمانده است و دیگری سهم امام زمان که هر دو سهم باید به مرجع تقلید یا نماینده وی داده شود، مگر آن که از ایشان اجازه گرفته و در راهی مصرف شود که آن‌ها اجازه می‌دهند.^[۳] البته جمعی از فقهای شیعی اختصاص نیمی از خمس به سادات را قبول ندارند.

زکات

زکات: دستورات اسلامی و یکی از فروع دین است و در مورد چیزهایی وضع شده که انسان آنها را با کمک طبیعت به وجود می‌آورد، آن هم طبیعت سهل و ساده؛ یعنی انسان به نسبت، کار کمی انجام داده و طبیعت کار بیشتر را انجام می‌دهد و محصول را مفت و رایگان در اختیار انسان می‌گذارد.

زکات بر نه^۹ چیز واجب است: «گندم»، «جو»، «خرما»، «کشمش»، «طلای»، «نقره»، «گوسفند»، «گاو» و «شتر»

آیه ۶۰ سوره توبه مصارف زکات را چنین بیان می‌کند:

۱. فقیر (نیازمند)

۲. مسکین (کسی که در نهایت نیازمندی است)

۳. عاملین (مأمورین جمع آوری زکات)

۴. مؤلفه قلوب (برای نزدیک کردن کسانی که احتمالاً دورتی از اسلام دارند)

- ۵. آزادسازی بردگان
- ۶. مقروضین
- ۷. در راه خدا
- ۸. در راه ماندگان

غسل

غسل های واجب: ۱. غسل میت ۲. غسل نذر و عهد و قسم ۳. غسل مس میت ۴. غسل جنابت

غسل های مستحب

غسل های مستحب بسیاری وجود دارند. از جمله غسل های مستحب می توان به موارد زیر اشاره کرد:

غسل روز جمعه غسل روز عید غسل حج عمره غسل پس از تغسیل میت غسل پاکیزگی

غسل برای حاجت خواستن از خداوند متعال و برای توبه و نشاط به جهت عبادت.

چگونگی انجام:

غسل واجب یا مستحب را (به جز غسل میت) به دو صورت می توان انجام داد:

اول: ترتیبی دوم: ارتماسی

در غسل ارتماسی باید بدن پاک باشد ولی در غسل ترتیبی پاک بودن تمام بدن لازم نیست و اگر تمام بدن نجس باشد و هر قسمتی را پیش از غسل دادن آن قسمت آب بکشد کافی است.

تعريف غسل ترتیبی: در غسل ترتیبی باید به نیت غسل، نخست سر و گردن، و سپس نیمه راست بدن از گردن تا کف پا و دست راست و بعد نیمه چپ بدن از گردن تا کف پا و دست چپ را بشوید. و دیگر تمام البته غسل ترتیبی از دستورات مکتب شیعه است.

تعريف غسل ارتماسی: در غسل ارتماسی باید آب در یک لحظه، تمام بدن را بگیرد. پس اگر به نیت غسل ارتماسی در آب فراوانی مانند استخر فرو رود.

نجاست

(۱) بول ۲) غائط ۳) منی ۴) مردار ۵) خون ۶) سگ ۷) خوک ۸) کافر ۹) خمر ۱۰) عرق شتر نجاست خوار

مظہرات

مظہرات، دوازده مورد می باشد: (۱) آب (۲) زمین (۳) آفتاب (۴) استحاله و انقلاب
(۵) انتقال (۶) اسلام (۷) تبعیت (۸) برطرف شدن عین نجاست (۹) استبراء حیوان جلال (نجاست خوار)
(۱۰) غایب شدن مسلمان (۱۱) رفتن خون متعارف (۱۲) امام

(۱) آب

همان که خداوند در آیه ۴۸ سوره فرقان فرموده است:

«وانزلنا من السماء ماءً طهوراً»

«ما از آسمان آب را که پاک کننده است، فرو فرستادیم»

آب پاک کننده هر گونه حدث و خبثی است؛ به شرط آنکه مطلق باشد و پاک باشد و در اثر شستن نجس خود آب متنجس نشود؛ نجس شدن آب به این است که در اثر برخورد با یک نجس یا یک شیء متنجس (نجس شده) متغیر و منفعل شود. لازم به ذکر است که اگر آب قلیل باشد به محض برخورد با نجس یا متنجس، نجس می شود و اگر آب کثیر باشد در صورتی که رنگ، بو، یا مزه آن در اثر برخورد با نجس یا متنجس تغییر کند، نجس خواهد شد.

(۲) زمین

زمین به شرطی که خودش خشک و پاک باشد، اشیائی مانند کف پا و کف کفش نجس را پاک می‌کند. البته به شرطی که عین نجاست اشیاء مزبور، بواسطه راه رفتن، مالیدن و مانند آن از بین رفته باشد.

(۳) آفتاب

هرگاه آفتاب بر زمین و ساختمان و درب و پنجره و آنچه جزء زمین شمرده می‌شود و قابل انتقال نیست و همچنین بر گیاهان و درختان بتابد و آنها را خشک نماید، پاک می‌شوند به شرطی که اشیاء نجس خشک نباشند و محل نجاست مستقیماً بواسطه آفتاب خشک شود و عین نجاست در آنها باقی نماند.

(۴) استحاله و انقلاب

یعنی از حالی به حالی دیگر درآمدن) استحاله (و نیز تغییر یک شیء از جنسی به جنس دیگر) انقلاب: (بنابراین اگر چیز نجس از حالی به حال دیگر درآمد. که به صورت چیز پاک درآمد و یا جنس آن به طوری عوض شد؛ که به صورت چیز پاکی درآمد، پاک می‌شود؛ مثل آن که چوب نجس بسوزد و خاکستر گردد و یا شراب به خودی خود یا بواسطه ریختن چیزی مثل سرکه و نمک در آن سرکه شود و یا آب انگوری که به سبب جوش آمدن نجس شده، به قدری بجوشید که دوسوم آن کم شود، در همه این موارد پاک خواهند شد.

(۵) انتقال

اگر خونی که نجس است (یعنی خون انسان یا حیوانی که دارای خون جهنه است) به بدن حیوانی که خون جهنه ندارد، منتقل شود و خون آن حیوان حساب گردد، پاک می‌شود؛ که به این امر انتقال گویند. از آنچه گفته شد، معلوم می‌شود که خون نجس که به بدن حیوانی که دارای خون جهنه نیست، منتقل شده، تا زمانی که جزء خون آن حیوان نگشته و هنوز هم گفته می‌شود خون قبلی است، نجس می‌باشد مانند خونی که پشه یا زالو از انسان مکیده و هنوز جذب بدن آن نشده است.

(۶) اسلام

فرد کافر با اقرار به شهادتین و به محض مسلمان شدن و پذیرش اسلام، پاک می‌شود و بدن و آب دهان و بینی و عرق او پاک می‌گردد. البته اگر در موقع مسلمان شدن، عین نجاست به همراه وی باشد، حکم خودش را خواهد داشت. نکته دیگر این که عقیده برخی از فقهاء و غالب فقهاء معاصر این است که، تنها کفار غیر کتابی نجس اند و کفار کتابی پاک هستند.

(۷) تبعیت

تبعیت آن است که چیز نجس به تبعیت از پاک شدن نجس دیگری، آن هم پاک شود مانند آنکه شراب سرکه شود. که در این صورت ظرف شراب نیز به تبع تبدیل شراب به سرکه و پاک شدن آن، پاک می‌شود؛ یا مثل بچه کافر که به تبع مسلمان شدن والدین وی، او نیز در حکم مسلمان محسوب و پاک می‌شود.

(۸) برطرف شدن عین نجاست

در برخی موارد با برطرف شدن عین نجاست، متنجس پاک می‌گردد. مانند جایی که بدن حیوانی به نجس یا متنجس آلوده شود، با برطرف شدن نجاست، بدن آن حیوان پاک می‌شود و همچنین است باطن بدن انسان مانند داخل دهان و بینی.

(۹) استبراء حیوان جلال (نجاست خوار)

بول و غائط حیوانی که به خوردن نجاست انسان عادت کرده، نجس است و برای این که پاک شود، باید آن را استبراء کنند. یعنی تا مدتی نگذارند نجاست بخورد که بعد از آن مدت دیگر نجاست خوار به آن نگویند.

(۱۰) غایب شدن مسلمان

اگر بدن یا لباس یا سایر اشیائی که در اختیار مسلمان است، نجس شود و آن مسلمان غائب گردد، آن اشیاء پاک است به شرطی که مسلمان یاد شده، عالم و ممیز بوده و از موضوع مطلع شده باشد؛ دیگر این که علم برخلاف این امر، یعنی بقای نجاست نداشته باشیم.

(۱۱) رفتن خون متعارف

پس از ذبح شرعی حیوان حلال گوشت و بعد از این که به اندازه متعارف خون خارج شد، خونی که در درون ذبيحه باقی می‌ماند، پاک است.

(۱۲) امام

۱۲ امام شیعیان

- ۱- امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (علیهمما السلام) (تولد: ده سال قبل از بعثت، شهادت: سال ۴۰ هجری) مدفون در نجف اشرف.
- ۲ - امام حسن بن علی ملقب به مجتبی (علیه السلام) (۳ - ۵۰ هـ ق) مدفون در بقیع.
- ۳ - امام حسین بن علی سیدالشهداء(علیه السلام) (۴ - ۶۱ هـ ق) مدفون در کربلا.
- ۴- امام علی بن الحسین ملقب به زین العابدین(علیه السلام) (۳۸ - ۹۴ هـ ق) مدفون در بقیع.
- ۵- امام محمد بن علی معروف به باقر العلوم(علیه السلام) (۵۷ - ۱۱۴ هـ ق) مدفون در بقیع.
- ۶ - امام جعفر بن محمد معروف به صادق(علیه السلام) (۸۳ - ۱۴۸ هـ ق) مدفون در بقیع.
- ۷ - امام موسی بن جعفر ملقب به کاظم(علیه السلام) (۱۲۸ - ۱۸۳ هـ ق) مدفون در کاظمین.
- ۸ - امام علی بن موسی الرضا(علیه السلام) (۱۴۸ - ۲۰۳ هـ ق) مدفون در خراسان.
- ۹ - امام محمد بن علی معروف به جواد(علیه السلام) (۱۹۵ - ۲۲۰ هـ ق) مدفون در کاظمین.
- ۱۰ - امام علی بن محمد معروف به هادی (علیه السلام) (۲۱۲ - ۲۵۴ هـ ق) مدفون در سامرّا.
- ۱۱ - امام حسن بن علی معروف به عسکری (علیه السلام) (۲۳۲ - ۲۶۰ هـ ق) مدفون در سامرّا.
- ۱۲ - امام محمد بن حسن معروف به حجت و مهدی - عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف - او امام دوازدهم شیعه بوده وهم اکنون نیز زنده وغایب است، تا روزی به فرمان خداوند ظهور کرده وطبق وعده صریح قرآن (در سوره نور ۳/۵۴ و توبه ۳/۲۸ وصف/۹) واحادیث متواتر اسلامی حاکمیت اسلام را در سراسر گیتی برقرار گرداند (۵۸)

دعای سلامتی امام زمان(ع)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

اللَّهُمَّ كُنْ لِوَلِيِّكَ الْحُجَّةُ بْنُ الْحَسَنِ

خدایا، ولی ات حضرت حجّه بن الحسن

صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلَى آبَائِهِ فِي

که درودهای تو بر او و بر پدرانش باد

هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ

در این لحظه و در تمام لحظات

وَلِيَاً وَ حَافِظًا وَ قَائِدًا وَ نَاصِرًا وَ

سپرست و نگاهدار و راهبر و یاری گر

دَلِيلًا وَ عَيْنًا حَتَّى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ

و راهنمای دیدبان باش، تا او را به صورتی

طَوعًا وَ تُمَتعَهُ فِيهَا طَوِيلًا"

که خوشایند اوست ساکن زمین گردانیده،

و مدت زمان طولانی در آن بهره‌مند سازی

دعای فرج

إِلَهِي عَظَمَ الْبَلَاءُ وَ بَرِحَ الْخَفَاءُ وَ انْكَشَفَ الْغِطَاءُ وَ انْقَطَعَ الرَّجَاءُ وَ ضَاقَتِ الْأَرْضُ وَ مُنِعَتِ السَّمَاءُ وَ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَ إِلَيْكَ الْمُشْتَكَى وَ عَلَيْكَ الْمُعَوَّلُ فِي الشَّدَّةِ وَ الرَّخَاءِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ أُولَى الْأُمُرِ الَّذِينَ فَرَضْتَ عَلَيْنَا طَاعَتَهُمْ وَ عَرَفْتَنَا بِذِلِكَ مَنْزِلَتَهُمْ فَفَرَّجْ عَنَّا بِحَقِّهِمْ فَرَجًا عَاجِلًا قَرِيبًا كَلْمَحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ يَا مُحَمَّدًا يَا عَلَيْ يَا مُحَمَّدًا أَكْفَيَانِي فَإِنَّكُمَا كَافِيَانِ وَ أَنْصُرَانِي فَإِنَّكُمَا نَاصِرَانِ يَا مَوْلَانَا يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ الْغَوْثَ الْغَوْثَ أَذْرِكُنِي أَذْرِكُنِي أَذْرِكُنِي السَّاعَةُ السَّاعَةُ الْعَجَلُ الْعَجَلُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ خَدَايَا گرفتاری بزرگ شد، و پوشیده بر ملا گشت، و پرده کنار رفت، و امید بریده گشت، و زمین تنگ شد، و خیرات آسمان دریغ شد و پشتیبان توبی، و شکایت تنها به جانب تو است، در سختی و آسانی تنها بر تو اعتماد است، خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست آن صاحبان فرمانی که اطاعتshan را بر ما فرض نمودی، و به این سبب مقامشان را به ما شناساندی، پس به حق ایشان به ما گشایش ده، گشایشی زود و نزدیک همچون چشم بر هم نهادن یا زودتر، ای محمد و ای علی، ای

علی و ای محمد، مرا کفایت کنید، که تنها شما کفایت کنندگان من هستید، و یاری ام دهید که تنها شما یاری کنندگان من هستید، ای مولای ما ای صاحب زمان، فریادرس، فریادرس، مرا دریاب، مرا دریاب، مرا دریاب، اکنون، اکنون، با شتاب، با شتاب، ای مهربان ترین مهربانان به حق محمد و خاندان پاک او.

ماه های قمری

محرم صفر ربیع الاول ربیع الثانی جمادی الاول جمادی الثانی رجب شعبان رمضان شوال ذیقده ذیحجه

مراجع زنده شیعه

لف الله صافی گلپایگانی	۱۲	الله جوادی آملی	لد: ۱۳۱۲
سین وحید خراسانی	۱۳	سین مظاهري	لد: ۱۳۱۲
یید محمد حسینی مرودی	۱۳	مله دوزدوزانی	لد: ۱۳۱۴
یید عبدالکریم موسوی بیلی	۱۳	د محمد سعید حکیم	لد: ۱۳۱۴
سین نوری همدانی	۱۳	مف صانعی	لد: ۱۳۱۶
صر مکارم شیرازی	۱۳	مد علی گرامی قمی	لد: ۱۳۱۷

لد: ۱۳۱۷	د کاظم حسینی حائی:	۱۳	ید محمد صادق روها
لد: ۱۳۱۸	د علی خامنه ای	۱۳	ید موسی شیری بانی
لد: ۱۳۱۸	د محمد علی علوی گانی	۱۳	بانعلی محقق کابلی
لد: ۱۳۲۰	د صادق حسینی رازی	۱۳	باس محفوظی
لد: ۱۹۴۲م، هند	بر حسین نجفی	۱۳	عفر سبحانی تبریزی
لد: ۱۳۲۴	د محمد تقی مدرسی	۱۳	حمد اسحاق فیاض
لد: ۱۳۲۷ش	د محمود هاشمی مرودی	۱۳	ید علی حسینی ستانی

منابع فقه شیعه

منابع فقه چهار چیز است: قرآن، سنت، اجماع و عقل

اقسام احکام

احکامی که وظیفه مکلفان را معلوم می کند، پنج قسم است :

واجب ، حرام ، مستحب ، مکروه ، مباح

واجب : کاری است که انجام دادن آن لازم است و ترک آن عقاب دارد، مانند نماز و روزه .

حرام : کاری است که ترک آن لازم و انجام دادنش عقاب دارد، مانند دروغ و ظلم .

مستحب : به کاری می گویند که انجام دادنش بهتر است و ثواب دارد، مانند صدقه دادن .

مکروه : کاری است که ترک آن نیکو می باشد، ولی انجام دادنش عقاب ندارد، مانند فوت کردن به غذا و خوردن غذای داغ .

مباح : به کاری گویند که انجام دادن و ترک آن مساوی است ، نه عقاب دارد و نه ثواب ، مانند راه رفتن و نشستن .

احتیاط مستحب : احتیاطی است غیر فتوای فقیه ، و رعایت آن واجب نیست .

احتیاط واجب : امری است که مطابق احتیاط بوده ولی فقیه در آن فتوا نداده است ، در چنین مواردی مقلد می تواند به فتوای مجتهد دیگر که در رتبه بعد قرار دارد (فالا علم) عمل کند.

احوط: منطبق با احتیاط.

اظهر: ظاهرتر و روشن تر، از فتواست و مقلد باید طبق آن عمل کند.

كتاب شناسی اسلامی شیعه

جواب اولیه یا کتب اربعه

مجموعه احادیث

كتب اربعه یا اصول اربعه «عنوان چهار کتاب مهم حدیثی شیعه است. از این کتابها در اصطلاح عالمان متأخر با عنوان «جواب حدیثی متقدم» یا «جواب اولیه» نیز یاد شده است. این چهار کتاب عبارت‌اند از:

۱. الکافی: گردآوری شده توسط محمد بن یعقوب کلینی (متوفای ۳۲۸ یا ۳۲۹ق)، و ۱۶۱۹۹ حدیث دارد.
۲. من لایحضره الفقيه: گردآوری شده توسط ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه قمی ملقب به شیخ صدوق (متوفای ۳۸۱ق) و ۵۹۶۳ حدیث دارد.
۳. تهذیب الاحکام: گردآوری شده توسط ابو جعفر محمد بن الحسن طوسی معروف به شیخ طوسی (متوفای ۴۶۰ق) و ۱۳۵۹ حدیث دارد.
۴. الاستبصار فیما اختلف مِن الأخبار: گردآوری شده توسط شیخ طوسی است و ۵۵۱۱ حدیث دارد.

جوابع ثانویه

جوابع ثانویه یا «جوابع حدیثی متاخر»، عنوانی است که به سه کتاب حدیثی زیر اطلاق می‌شود:

الواfi، تأليف محمد محسن فيض كاشاني (متوفای ۱۰۹۱ق)

وسائل الشيعه فی تحصیل مسائل الشریعه اثر شیخ حرّ عاملی در برگیرنده مهمترین احادیث فقه شیعه در أبواب مختلف است، که در طور ۱۸ سال نگاشته شده است.

بحار الانوار، تأليف محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (متوفای ۱۱۱۱ق)

نهج البلاغه

نهج البلاغه گزیده‌ای از خطبه‌ها، نامه‌ها و سخنان کوتاه علی ابن ابی طالب است که شخصی به نام سید رضی در قرن چهارم هجری قمری براساس ذوق ادبی خویش از نامه‌ها و خطبه‌های علی فراهم آورده است. از جمله شاخصه‌های این کتاب، ترجمه‌های متعدد آن است.

صحیفه سجادیه

کتاب صحیفه سجادیه، مجموعه‌ای از دعاها و مناجات امام چهارم شیعیان، زین العابدین علی بن الحسین است.

کتاب سلیم بن قیس هلالی (اسرار آل محمد)، نوشته شده توسط سلیم بن قیس هلالی.

حق الیقین، کتابی است از علامه محمد باقر مجلسی در عقاید شیعه که بنا به قولی آخرین کتاب وی بوده است.

قرب الاسناد، توسط عبدالله بن جعفر حمیری، شامل ۱۳۸۷ حدیث است.

غرض الحكم و درر الكلم، کتابی است شامل گفتاوردهای علی بن ابی طالب.

میزان الحكمه

دانشنامه میزان الحكمه عنوان کتابی روایی است که طی سالهای ۱۳۴۷ تا ۱۴۰۷ هجری قمری توسط محمد محمدی ری شهری نگاشته شده است.

مجموعه ادعیه

صحیفه علویه، مجموعه‌ای از دعاها منسوب به علی بن ابیطالب، امام اول شیعیان است.

صحیفه سجادیه، مجموعه‌ای از دعاها و مناجات امام چهارم شیعیان، زین العابدین علی بن الحسین است.

مفاتیح الجنان مجموعه‌ای از دعاها، مناجات، زیارات، اعمال مخصوصه ایام سال و ماه و روزها است که از طرف پیامبر اسلام و ائمه شیعیان صادر شده و توسط شیخ عباس قمی جمع آوری و تدوین شده است.

صحیفه مهدیه، مجموعه‌ای از دعاها منسوب به حجت بن الحسن، امام دوازدهم شیعیان است.

جمال الأسبوع بكمال العمل المشروع، کتابی در ادعیه از سید بن طاووس که دارای ۴۹ است.

مهر الدعوات و منهج العبادات، کتابی در زمینه ادعیه نوشته سید بن طاووس.

احادیث مشهور

حدیث ثقلین (دو گرانسینگ) یکی از حدیث‌های متواتر پیامبر اسلام است.

انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی ما ان تمسکتم بهما لن تضلوا بعدی: کتاب الله فیه‌الهدی والنور حبل ممدود من السماء الى الارض وعترتی اهل بيته وان اللطیف الخبیر قد اخربنی انهمما لن یفترقا حتی یدا على الحوض وانظروا کیف تخلفوی فیه‌ما

من در میان شما دو امانت نفیس و گرانبها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را .تا وقتی که از این دو تمسک جویید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند.تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند

حديث کسae

حديث کسae حديثی قدسی در فضیلت پیامبر(ص)، علی(ع)، فاطمه(س)، حسن(ع) و حسین(ع) است. واقعه حديث کسae در خانه ام سلمه، همسر پیامبر روی داد .پیامبر اکرم(ص) هنگام نزول آیه تطهیر ، خود و خاندان خویش را با پارچه‌ای پشمین (کسae) پوشانید .امامان شیعه به این حديث برای اثبات فضیلت و برتری خود برای به دست گرفتن خلافت مسلمانان استناد کرده‌اند .رسول خدا(ص) با علی(ع) و فاطمه(س) و دو فرزندش حسن(ع) و حسین(ع)، کنار سفره فاطمه نشستند .پیامبر(ص) (کسای خیری) عبایی از بافت‌های مردم منطقه خیر، را بر سر داماد و دختر و فرزندانش می‌کشد و با دست راست به آسمان اشاره می‌کند و می‌فرماید: «خدایا !اینان اهل بیت(ع) من هستند. پس هر گونه پلیدی را از آنها دور کن و کاملاً پاکشان گردان !»

آن گاه جبرئیل امین، نازل شد و آیه تطهیر را خواند :إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَ كُمْ تَطْهِيرًا (۳۲) ترجمه... :خدا فقط می‌خواهد آلودگی را از شما خاندان [پیامبر] ابزداید و شما را پاک و پاکیزه گرداند .
احزان، آیه ۳۳

قلب قرآن؟ یس عروس قرآن؟ الرحمن سوره ای که دو بسم الله دارد؟ نمل سوره بدون بسم...؟ توبه

کدام سوره ها سجده واجب دارند؟ سوره نجم (آیه آخر) سجده (آیه آخر) علق (آیه آخر) فصلت (آیه ۱۵)

(۳۷)

۵ آذر روز بسیج	۸ آذر رحلت رسول اکرم	شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام [۲۸ صفر]
۱۰ آذر روز مجلس	۱۲ آذر تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی	شهادت امام رضا علیه السلام ۳۰ صفر
ایران	۲۹	۳ جمادی الثانی : شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها
۲۷ رجب : مبعث حضرت رسول مکرم اسلام (ص)	۳ شعبان : میلاد حضرت امام حسین (ع)- روز پاسدار	۱۵ شعبان : ولادت حضرت قائم عجل الله تعالیٰ فرجه و روز جهانی مستضعفان
۹	۱۱ ذوالقعده : ولادت حضرت امام رضا (ع)	۲۱ رمضان : شهادت حضرت امیر المؤمنین امام علی (ع)
۸ ربیع	۱۶ آذر روز دانشجو	۲۴ ذی الحجه : روز مبارله
شهادت امام حسن عسکری	۲۹ اسفند : روز ملی شدن صنعت نفت	۲۹ میلاد رسول و امام جعفر
ایران	۱۳ آبان : تسخیر لانه جاسوسی	۱۰ آذر : شهادت آیت الله سید حسن مدرس (۱۳۱۶) - روز مجلس
آمریکا به دست دانشجویان پیرو خط امام (۱۳۵۸) - روز ملی مبارزه با استکبار جهانی - روز دانش آموز	۸ آبان : شهادت محمد حسین فهمیده (بسیجی ۱۳ ساله) - روز نوجوان - روز بسیج دانش آموزی	۸ شهریور : انفجار دفتر نخست وزیری به دست منافقین و شهادت مظلومانه شهیدان رجایی و با هنر (۱۳۶۰) روز مبارزه با تروریسم
۱۴ خرداد : رحلت حضرت امام خمینی (ره) در دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی (۱۳۶۰) - روز قوه قضائیه	۷ تیر : شهادت مظلومانه آیت الله دکتر بهشتی و ۷۲ تن از یاران امام خمینی (ره) با انفجار بم به دست منافقین	۱۲ فروردین : روز جمهوری اسلامی ایران (۱۳۶۸) رهبری (ره) رهبر کبیر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران (۱۳۶۸) - انتخاب حضرت آیت الله خامنه‌ای به

سند ۲۰۳۰

سند ۲۰۳۰ یونسکو در سال ۲۰۱۵ میلادی با هدف ارتقا سطح سواد و افزایش کیفیت آموزش با ۱۷ هدف اصلی و ۱۶۹ هدف ویژه در سازمان به تصویب رسید و کشورهای عضو ملزم به رعایت آن شدند.

مهمترین برنامه های اصلی این سند پایان دادن به گرسنگی و آموزش با کیفیت برابری جنسیتی پایان دادن به فقر، کاهش نابرابری و دسترسی به انرژی پاک رشد اقتصادی پایدار داشتن شهرهای پایدار و تاب اور، در دسترس بودن آب

آشامیدنی سالم و فاضلاب اقدام برای مقابله با تغییر اقلیم، الگوی تولید پایدار، ارتقا اکو سیستم، استفاده پایدار از اقیانوس و دریا و جامعه پایدار و صلح آمیز است.

این اسناد با اهدافی خاص به تصویب رسیده و سازمان یونسکو مسئول اجرا و پیگری اجرای آن در کشور های عضو شده است اگر چه این سند دارای بخش های از جمله برخورداری همگان از سیستم نظام آموزشی است اما دربخش هایی دارای برنامه هایی است که با فرهنگ و رفتار ایرانیان دارای مغایرت بسیاری است موضوعاتی که به راحتی می تواند پروژه نفوذ را اجرایی کرده و با ایجاد تعارض در جامعه مشکلات بسیاری را برای مردم و نظام ایجاد کند.

در موضوع آموزشی این سند آورده شده است که همگان باید ۹ سال حداقل تحصیل کرده و نابرابری آموزشی برداشته شود همچنین آموزش ها باید دو زبانه باشد موضوعاتی که اگر چه در نگاه سطحی مناسب به نظر می رسد اما دارای تعارضات بسیاری با فرهنگ کشور ما هستند. علاوه بر این موارد در این سند به موضوعات دیگری مانند اشتغال و توسعه مهارتها آموزش های اجتماعی شهروندی، آموزش عالی اشاره شده است مواردی که در جزیيات با روح حاکم بر نظام آموزشی کشور ما منافات دارد گفتنی است موضوع مهم در این سند مبهم بودن نحوه آموزش و روح حاکم برآن است

حجت الاسلام علی ذوعلم از کارشناسان آموزشی چندی قبل در مصاحبه ای در رابطه می گوید:

کمیسیون ملی یونسکو در ایران بیشتر مدافعان ادبیات یونسکو است و به جای اینکه از این نهاد برای انتقال دیدگاه ایران به جهان استفاده کند، ادبیات آنها را پذیرفته است. سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، ادبیات جدیدی از جمله حیات طیبه را خلق کرد اما در سند آموزش ۲۰۳۰ به شهروند جهانی تأکید می شود، شاخص های شهروند جهانی چیست؟ آیا ما در ایران به دنبال تربیت آن هستیم؟

نظر رهبر در مورد سند ۲۰۳۰

حضرت آیت الله خامنه ای در این دیدار تأکید کرد: این سند ۲۰۳۰ یونسکو و از این قبیل، چیزهایی نیست که جمهوری اسلامی بتواند زیر اینها شانه قرار بدهد و تسليم شود.

به چه مناسبت یک مجموعه‌ی به اصطلاح بین‌المللی که قطعاً تحت نفوذ قدرت‌های دنیاست، این حق را داشته باشد که برای ملت‌های دنیا با فرهنگ‌های مختلف، تکلیف مشخص کند؟

ایشان تصریح کردند: اصل کار غلط است. اینکه ما برویم سندی را امضا کنیم و بعد هم بیاییم بی‌سروصدای آن را اجرا

کنیم؛ نخیراً مطلقاً مجاز نیست، ما اعلام کردیم.

حضرت آیت الله خامنه‌ای یادآور شدند: بنده از شورای عالی انقلاب فرهنگی هم گله‌مند هستم. آنها باید مراقبت می‌کرند و نباید می‌گذاشتند که کار به اینجا بکشد که ما بیاییم و جلوی این کار را بگیریم، اینجا جمهوری اسلامی است.

رهبر انقلاب افزودند: اگر میخواهید این اقتدار و عظمت و مصونیت باقی بماند، باید در انتخابات شرکت کنید. مهم نیست به چه کسی رأی میدهیم، مهم این است که همه بیایند و باشند و نشان بدهند که حاضرند از اسلام و جمهوری اسلامی دفاع کنند. اگر این حضور ادامه یابد، دشمن هرگز هیچ غلطی در مقابل کشور نخواهد توانست بکند.